

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

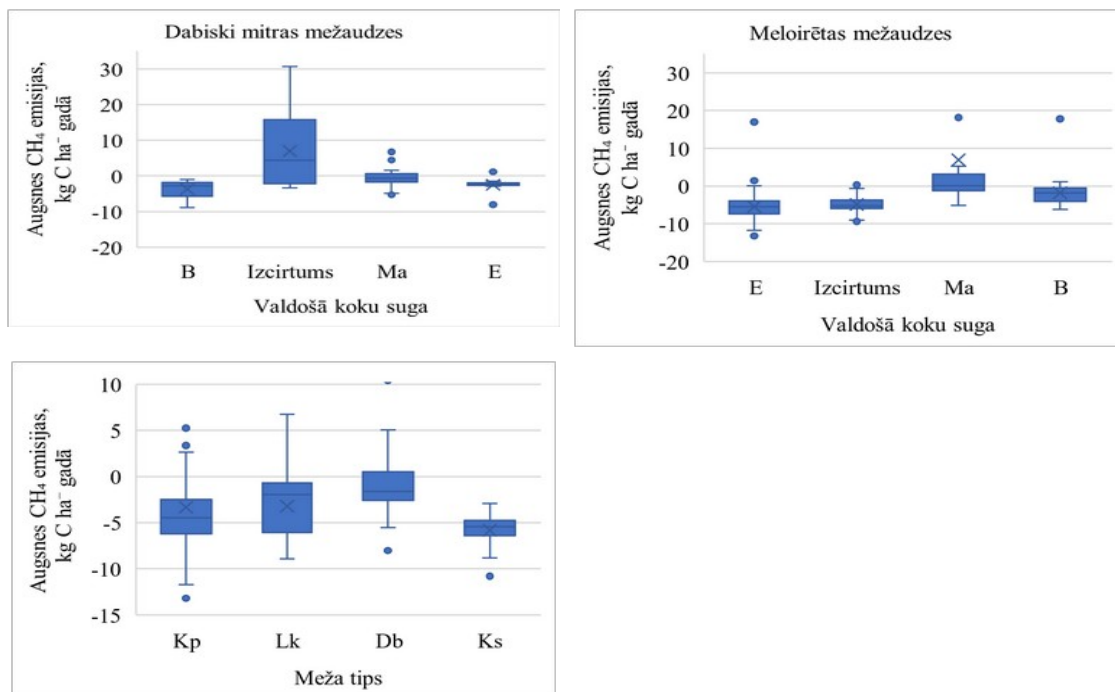

10.02.2022, Nr. 11

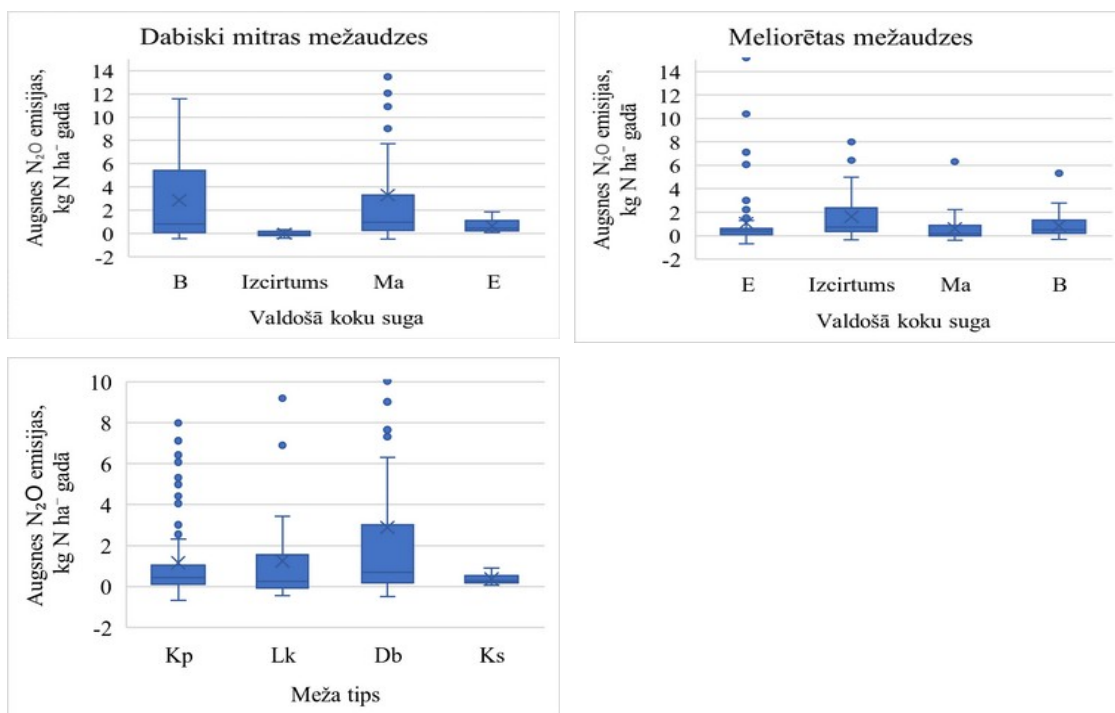
Pētniecības projekts Nr. 1.2.1.1/18/A/004 „Modelēšanas instrumentu un rekomendāciju izstrādāšana siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju mazināšanai mežaudzēs uz auglīgām organiskām augsnēm” (P11)

Pētījuma mērķis ir nodrošināt meža apsaimniekotājus ar lēmuma pieņemšanas atbalsta instrumentiem, tajā skaitā oglekļa ieneses un SEG emisiju koeficientiem un modelēšanas rīkiem ietekmes uz klimata izmaiņām mazināšanas pasākumu ietekmes plānošanai mežaudzēs uz auglīgām organiskām augsnēm.

Vienpadsmitā starpposma rezultāts ir emisiju datu analīze, sabiedrības viedokļa aptauja un ekonomiskās analīzes modeļa prototips. Pabeigta CH₄, CO₂, N₂O, nobiru un zemsedzes augu biomasas datu analīze; veikta sabiedrības aptauja par meža meliorācijas pasākumiem. Projekta izpildes termiņš pagarināts līdz 30.06.2022.

Att. 1 CH₄ emisiju salīdzinājums mežos ar meliorētām un dabiski mitrām augsnēm.

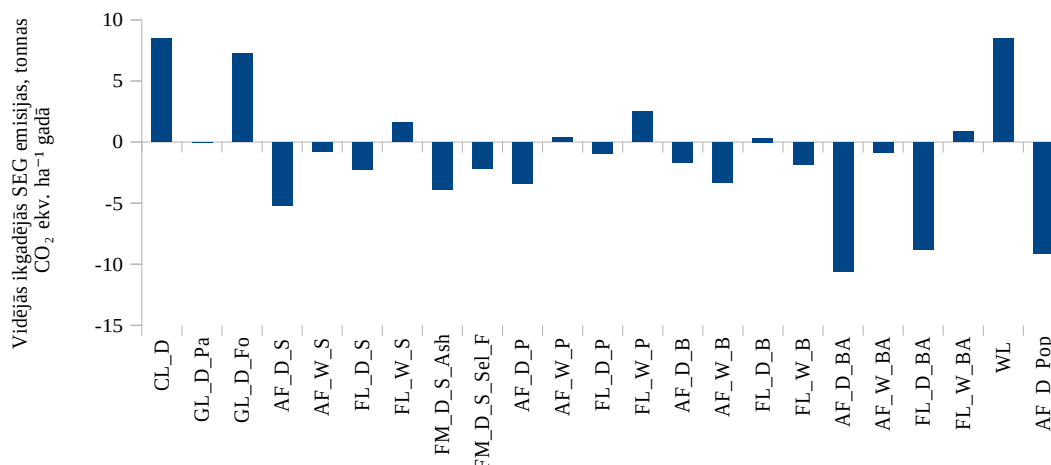

Att. 2 N₂O emisiju salīdzinājums mežos ar meliorētām un dabiski mitrām augsnēm

Pētījumā salīdzinātie scenāriji:

- CL_D – aramzeme;
- GL_D_Pa – ganības;
- GL_D_Fo – sētais zālājs;
- AF_D_S – apmežojums ar egli, meliorēta augsne;
- AF_W_S – apmežojums ar egli, dabiski mitra augsne;
- FL_D_S – egles audze ar meliorētu augsni;
- FL_W_S – egles audze ar dabiski mitru augsni;
- FM_D_S_Ash – egles audze ar meliorētu augsni, kur izmantoti koksnes pelni;
- FM_D_S_Sel_F – egles audze ar meliorētu augsni, ko apsaimnieko ar izlases cirtēm;
- AF_D_P – apmežojums ar priedi, meliorēta augsne;
- AF_W_P – apmežojums ar priedi, dabiski mitra augsne;
- FL_D_P – priedes audze ar meliorētu augsni;
- FL_W_P – priedes audze ar dabiski mitru augsni;
- AF_D_B – apmežojums ar bērzu, meliorēta augsne;
- AF_W_B – apmežojums ar bērzu, dabiski mitra augsne;
- FL_D_B – bērza audze ar meliorētu augsni;
- FL_W_B – bērza audze ar dabiski mitru augsni;

- AF_D_BA – apmežojums ar melnalksni, meliorēta augsne;
- AF_W_BA – apmežojums ar melnalksni, dabiski mitra augsne;
- FL_D_BA – melnalkšņa audze ar meliorētu augsni;
- FL_W_BA – melnalkšņa audze ar dabiski mitru augsni;
- WL – renaturalizēta platība – zāļu purvs;
- AF_D_Pop – kokaugu stādījums (papele), meliorēta augsne.

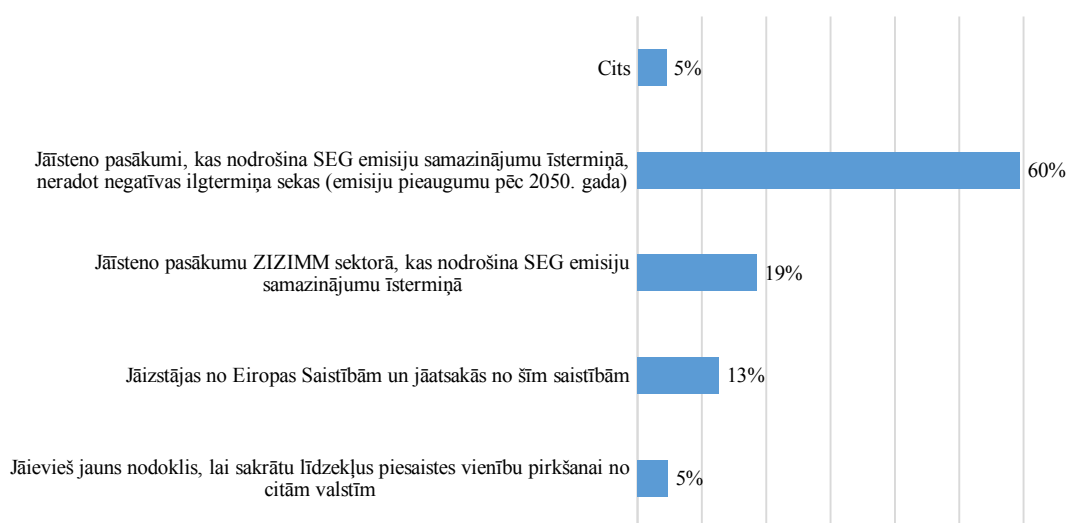

Att. 3 Dažādu scenāriju salīdzinājums

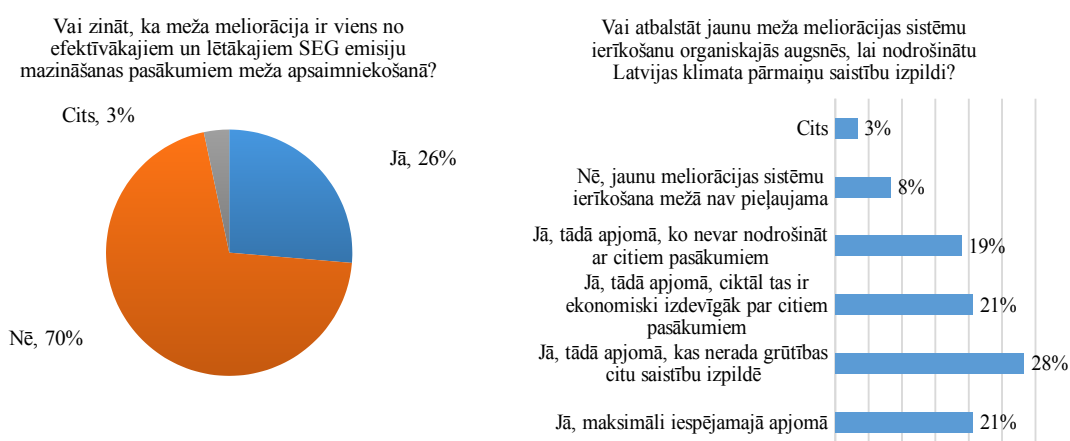
Sabiedrības viedokļa aptauja:

- Vai zināt, ka meliorācijas pasākumi būtiski uzlabo meža augšanas gaitu?
- Kas, jūsuprāt, auga kūdreņos pirms meliorācijas pasākumu īstenošanas?
- Kādus uzdevumus risina meža meliorācija Latvijā?
- Vai meliorācijas pasākumi purvaiņos (mežos ar dabiski mitrām organiskām augsnēm) ietekmē mežu bioloģisko vērtību?
- Vai meži ar meliorētām organiskām augsnēm (kūdreņi) ir nozīmīgs siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju avots?
- Vai meži ar dabiski mitrām organiskām augsnēm (purvaiņi) ir nozīmīgs siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju avots?
- Vai, jūsuprāt, meliorācijas pasākumi ilgtermiņā (meža aprites laikā) palielina SEG emisijas mežos ar organiskām augsnēm?
- Latvijai, visticamāk, būs grūtības izpildīt klimata pārmaiņu saistības zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības (ZIZIMM) sektorā 2025.-2030. gados. Kā, jūsuprāt, jārikojas šajā situācijā?
- Vai zinājāt, ka meža meliorācija ir viens no efektīvākajiem un lētākajiem SEG emisiju mazināšanas pasākumiem meža apsaimniekošanā?
- Vai atbalstāt jaunu meža meliorācijas sistēmu ierīkošanu organiskajās augsnēs, lai nodrošinātu Latvijas klimata pārmaiņu saistību izpildi?

- Ja iepriekšējā jautājumā atbildējāt, ka neatbalstāt meliorācijas sistēmu ierīkošanu, vai esat gatavs atteikties no daļas ienākumu, lai iegādātos CO2 vienības emisiju no dabiski mitrām organiskām augsnēm (purvaiņiem) kompensēšanai?
- Meliorācijas sistēmu nolietošanās mežā palielina SEG emisijas. Vai atbalstāt meža meliorācijas sistēmu atjaunošanu organiskajās augsnēs, lai nepieļautu SEG emisiju pieaugumu?
- Vai atbalstāt valsts atbalsta piešķiršanu jaunu meliorācijas sistēmu ierīkošanai mežā, lai nodrošinātu klimata pārmaiņu saistību izpildi?
- Koksnes pelni ļauj vēl vairāk samazināt SEG emisijas kūdreņos, taču koksnes pelnu ienese saistīta ar papildus izmaksām. Vai, jūsuprāt, valstij vai pelnu ražotājam ir jāfinansē pelnu izmantošana mežā?

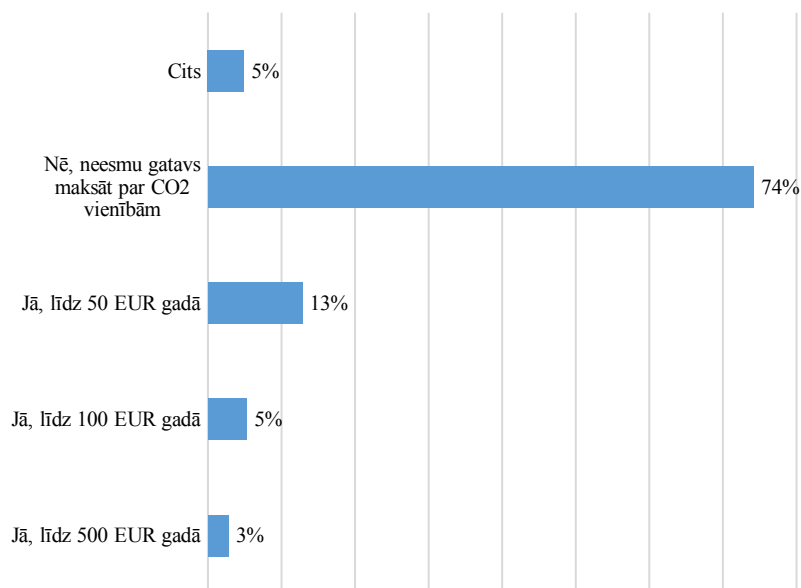

Att. 4 Aptaujāto viedoklis par to, kā jāriķojas, lai izpildītu saistības ZIZIMM sektorā

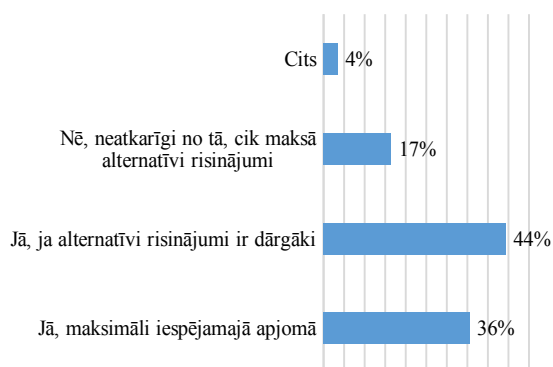
Att. 5 Sabiedrības atbalsts jaunu meliorācijas sistēmu ierīkošanai

Ja neatbalstat meliorācijas sistēmas ierīkošanu, vai esat gatavs atteikties no daļas ienākumu, lai iegādātos CO2 vienības emisijas no dabiski mitrām organizkām augsnēm (purvaiņiem) kompensēšanai?

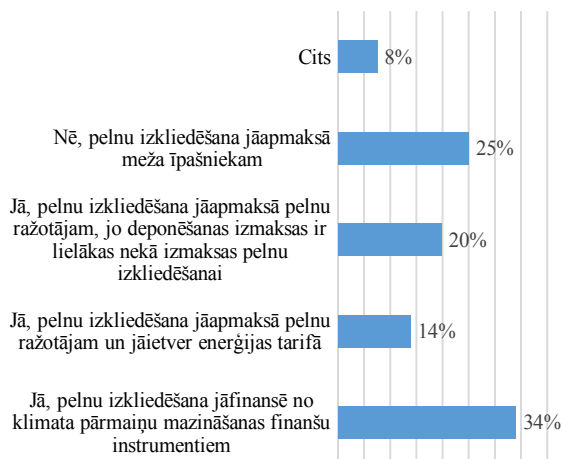

Att. 6 Aptaujāto gatavība maksāt par alternatīviem pasākumiem

Vai atbalstāt valsts atbalsta piešķiršanu jaunu meliorācijas sistēmu ierīkošanai mežā, lai nodrošinātu klimata pārmaiņu saistību izpildi?

Vai valstij vai pelnu ražotājiem ir jāfinansē pelnu izmantošana mežā?

Att. 7 Aptaujāto viedoklis par atbalsta pasākumiem klimata pārmaiņu mazināšanai

Turpmākie soļi:

1. Pēc pētījuma rezultātu publicēšanas tos integrē nacionālajā SEG inventarizācijā un prognožu sistēmā.
2. Pilnveidota metode darbību datu (platības un mitruma režīma izmaiņu) raksturošanai kūdreņos un purvaiņos.
3. Lauku attīstības programmā palielina finansējumu meliorācijas sistēmu atjaunošanai un ierīkošanai meža zemēs.
4. Turpinām sabiedrības informēšanu par klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumiem.